

NOTAT 2019-08

OECD TALIS 2018 - Bind 1

TALIS er en forkortelse for Teaching and Learning International Survey. Det er en omfattende international undersøgelse af lærernes og skoleledernes arbejdsmiljø, undervisningsmiljø og professionelle udvikling. Undersøgelsen udarbejdes af OECD, og baserer sig på spørgeskemaundersøgelser for lærere og skoleledere. Alle de deltagende lande deltager på udskolingsniveau (lower secondary), mens nogle lande også deltager på grundskolens øvrige klassetrin (primary) samt det gymnasiale uddannelsesniveau (upper secondary). Rapporten udgives hvert femte år. TALIS 2013 udkom i juni 2014 som én samlet udgivelse i modsætning til TALIS 2018 hvor andet og sidste bind forventes offentliggjort i marts 2020. Rapportens fulde titel er: [Teaching and Learning International Survey \(TALIS\) 2018 – Teachers and School Leaders as Lifelong Learners](#). Denne første delrapport handler overordnet om lærernes arbejdstid og undervisningspraksis, skoleledere og læreres uddannelse, kompetenceudvikling samt nye læreres start i professionen. Delrapport 2 handler om feedback, lærerevaluering og lærersamarbejde, arbejdsmiljø og jobtilfredshed samt skoleledelse. Der vil desuden udkomme danske rapporter til oktober-november 2019 og igen i marts 2020. I dette notat gennemgår vi opbygningen af TALIS, de overordnede resultater samt den udsendte ["Country Note" om Danmark](#).

Opbygning af TALIS 2018

TALIS 2018, bind 1 er opbygget således, at der først er et forord, et overordnet resumé med de vigtigste resultater samt en læsevejledning, hvorefter rapporten er inddelt i fem kapitler:

Kapitel 1 handler om, hvad politikudviklere kan bruge TALIS til. Kapitlet er opdelt efter tre overordnede emner: 1) promovning af kvalitetsundervisning til alle elever, 2) Kontinuerlig støtte af den professionelle udvikling for lærere og skoleledere gennem deres karriere og 3) Tiltrækning af kvalificerede lærere og skoleledere samt monitorering af arbejdskraften. Under hvert tema opstilles mål som f.eks. "Make the most of teachers' time to support quality teaching" efterfulgt af den politiske anbefaling "Rethink teachers' schedules". I alt kommer OECD med 26 politiske anbefalinger, som alle bygger på resultaterne fra TALIS.

I **kapitel 2** afdækkes hvad lærerne faktisk bruger deres arbejdstid på og deres egne forståelser omkring dette herunder deres oplevelse af "self-efficacy", hvilket [kan oversættes til](#) troen på egne evner til at indvirke på omstændigheder, fx undervisning. Herudover undersøges også innovationsgraden hos lærere og skoleledere.

I **kapitel 3** beskrives forandringer inden for undervisning og uddannelse. Karakteristika for lærere og skoleledere som køn, alder og erfaring fremlægges samt ændrede forhold i elevsammensætningen i klasserne. I denne forbindelse afdækkes ligeledes skolernes syn på elevdiversitet samt lærerens parathed i forhold til at undervise multikulturelle klasser. Kapitlet ser også på skole- og læringsmiljø herunder lærernes forhold til eleverne og mobning. Herudover fremsættes lærere og skolelederes syn på ressourcefordeling og prioriteter i skolerne.

I **Kapitel 4** opridses, hvad der motiverer til at blive lærer og hvilken uddannelse lærere samt skoleledere gennemgår inden de påbegynder deres job. Kapitlet ser ligeledes på hvordan nye lærere støttes de første fem år af deres karriere.

Kapitel 5 fremlægger undersøgelsens resultater i forhold til kontinuerlig professionel udvikling. Deltagelse i professionelle udviklingstilbud præsenteres, samt de typiske aktiviteter i disse. Derudover sættes der også fokus på betydningen af professionel udvikling, samt hvilke barrierer og muligheder, der kan være for professionel udvikling.

Resultater af TALIS 2018

I det følgende opridses de overordnede resultater fra TALIS 2018, bind 1 ud fra udvalgte temaer. Redegørelsen vil tage udgangspunkt i den samlede rapport, det overordnede resumé, landenotatet for Danmark samt Andreas Schleichers præsentation af TALIS 2018 ved ”[The 21st Education Fast Forward Debate: Teaching and Learning International Survey 2018](#)”.

Lærernes arbejdstid

Et af undersøgelsesemnerne i TALIS er lærernes tid, og hvad de bruger deres arbejdstid på. Den gennemsnitlig arbejdstid for lærere i de undersøgte OECD-lande ligger på lige under 40 timer, hvor japanske lærere topper listen med en arbejdsuge på omkring 56 timer og georgiske lærere har færrest timer med en arbejdsuge på omkring 25 timer. 78 % af tiden bruges gennemsnitlig på undervisning, mens resten af tiden bruges på at holde ro i klassen, administrative opgaver samt øvrige opgaver. For halvdelen af landene i undersøgelsen udgør dette et fald i reel undervisningstid.

Danske læreres arbejdsuge ligger omkring gennemsnittet med en arbejdsuge på lidt under 40 timer. 82 % af undervisningstiden rapporteres brugt på undervisning (TALIS 2018:63). I gennemsnit bruger lærerne ca. 20 timer på undervisning og omkring syv timer på forberedelse. Resten af tiden bruges på administrative og øvrige opgaver. Sammenlignet med tallene fra 2013, bruger danskere lærere i gennemsnit en halv time mere på undervisning og næsten en time mindre tid på forberedelse i 2018 sammenlignet med 2013 (TALIS 2018: 71). Der er ligeledes en sammenhæng mellem klassestørrelse og undervisningstid, hvor større klasser påvirker den faktiske tid brugt på undervisning negativt (TALIS 2018:68). Denne sammenhæng er gældende på tværs af OECD-landene bortset fra i den flamske del af Belgien, Korea og Vietnam.

Undervisningspraksis

I TALIS undersøges ligeledes, hvad der faktisk sker i praksis i undervisningen. Over halvdelen af lærerne i undersøgelsen rapporterer at de ”ofte” eller ”altid” bruger tid på at holde orden i klasseværelset f.eks. ved at bede eleverne om at høre efter (70 %) eller bede dem overholde reglerne i klassen (71 %). 57 % af danske lærere svarer, at de ofte bruger tid på at dæmpe elever som forstyrrer undervisningen, hvilket er under OECD-gennemsnittet på 65 %.

Alle lærere bruger tid på at gøre deres instrukser klare for eleverne. 90 % af de adspurgte lærere svarer, at de bruger tid på at forklare, hvad de forventer at eleverne lærer, og 84 % bruger tid på at forklare, hvordan nye og tidligere emner hænger sammen. I TALIS-undersøgelsen er lærerne ligeledes blevet spurgt ind til deres brug af ”Cognitive activation”, som er undervisning, hvor eleverne arbejder problembaseret og selvstændigt evaluerer og bruger eksisterende viden. Her svarer 58 % af lærerne, at de ofte giver eleverne opgaver, som kræver at de tænker kritisk og 50 % svarer at de ofte eller altid lader eleverne arbejde i små grupper, hvor de skal komme frem til en løsning på et problem eller opgave. I Danmark svarer 52 % af lærerne at de ofte lader eleverne bestemme deres egne processer i løsningen af en kompleks opgave (OECD-gennemsnit er 45 %). Endelig viser TALIS-undersøgelsen at 53 % af lærerne svarer at de lader eleverne gøre brug af informations- og kommunikationsteknologier (IKT) og 29 % svarer, at de giver eleverne projekter som kræver mindst en uges arbejde at løse (TALIS 2018:56-57).

Nedenfor er indsat en sammenligning af uddrag af svar fra lærere i de nordiske lande i TALIS 2018 vedrørende undervisningspraksis:

Indicator	Sort	Denmark	Finland	Iceland	Norway	Sweden
Teachers who report to 'frequently' or 'always' present tasks for which there is no obvious solution (%)	(2018) Download Indicator	50.8	34.5	19.4	53.1	24.7
Teachers who report to 'frequently' or 'always' let students evaluate their own progress (%)	(2018) Download Indicator	27.6	44.8	17.5	38.7	32.8
Teachers who report to 'frequently' or 'always' ask students to decide on their own procedures for solving complex tasks (%)	(2018) Download Indicator	51.8	26.3	52.6	52.5	44.6
Teachers who report to 'frequently' or 'always' have students work in small groups to come up with a joint solution to a problem or task (%)	(2018) Download Indicator	80.3	42.3	44.5	63.0	51.5

Lærersammensætning og grundlæggende uddannelse

Hvis man ser på sammensætningen af lærerne i TALIS-undersøgelsen, så udgør kvinder 68 % af arbejdsstyrken, mens mænd udgør 32 %. Gennemsnitsalderen er 44 år, men med store forskelle landene imellem. I Bulgarien, Estland, Georgien, Letland og Litauen er over halvdelen af lærerne 50 år eller derover. I Danmark er dette tilfældet for 33 % af lærerne, hvilket får OECD til at konkludere at: ”[...] Denmark will have to renew one out of three members of the teaching workforce over the next decade or so.” (Landenotat, Danmark: 1). Der skal altså uddannes en del flere lærere i Danmark de kommende 10 år.

Omkring 2/3 af lærerne udtrykker at lærerprofessionen var deres førsteprioritet i forhold til uddannelse og job. 90 % af de adspurgte lærere svarede, at de blev lærere fordi de ønsker at bidrage til børn og unges udvikling samt generelt til samfundet. Billedet ser nogenlunde ens ud i Danmark, hvor 63 % af lærerne havde lærerjobbet som første prioritet og 76 % svarer det at bidrage til børn og unges udvikling samt generelt til samfundet, som motivation for lærergerningen. På tværs af landene i undersøgelsen svarer omkring 50 % af lærerne at de har en bachelor eller tilsvarende som højeste uddannelsesniveau. I Danmark er dette tilfældet for over 75 %. I forhold til selve læreruddannelsen, svarer 79 % af lærerne at de fik undervisning i fagligt indhold, pædagogik og klasserumsstyring på læreruddannelsen. I Danmark ligger dette tal på 88 %. I 17 af de deltagende lande har over halvdelen af lærerne en kandidat eller tilsvarende uddannelsesniveau som højeste uddannelse herunder i Sverige og Finland (TALIS 2018:127).

Der er nogle interessante forskelle mellem de nordiske lande i forhold til motivation til at blive lærere, som det fremgår af nedenstående oversigt:

Indicator	Sort	Denmark	Finland	Iceland	Norway	Sweden
(%)						
TEACHERS' ENGAGEMENT, MOTIVATION AND DRIVE						
Teachers for whom teaching was their first choice as a career (%)	(2018) Download Indicator	61.9	59.3	62.3	61.1	59.1
Teachers who report that providing a contribution to society was of 'moderate importance' or 'high importance' in deciding to become a teacher (%)	(2018) Download Indicator	75.7	65.6	80.2	79.1	86.8
Teachers who report that influencing the development of children and young people was of 'moderate importance' or 'high importance' in deciding to become a teacher (%)	(2018) Download Indicator	94.2	82.7	78.7	88.9	93.5

Skolelederne har i gennemsnit et højere uddannelsesniveau end lærerne i de undersøgte lande, men det er kun omkring halvdelen, som har gennemført et uddannelsesprogram specifikt for skoleledere. I Danmark svarer 46 % af skolelederne at de havde gennemført et uddannelsesprogram i skoleadministration eller skolelederkursus inden de tiltrådte deres stilling. Herudover er der en ulighed i forhold til antallet af kvindelige skoleledere i Danmark. Mens kvinder udgør 60 % af arbejdsstyrken for lærere, udgør de kun 35 % af skolelederne. Dette kan sammenlignes med et OECD-gennemsnit på 47 % kvindelige skoleledere.

Nye lærere

Generelt rapporterer 42 % af lærerne i TALIS-undersøgelsen, at de har deltaget i en eller anden form for uformel eller formel indkøring ved opstart på deres nuværende skole. I Danmark ligger dette tal på 37 %. Skolelederne er generelt positive over for en mentorordning for nye lærere, men det er blot 22 % af nye lærere (op til 5 års erfaring), som får tildelt en. I Danmark er det kun 15 % af nye lærere, som får en mentor. TALIS-undersøgelsen peger på at nye lærere generelt på tværs af OECD-landene, underviser på skoler med et højt antal socialt udsatte elever og elever med indvandrerbaggrund (TALIS 2018:139). I Danmark starter nye lærere ofte på skoler med en høj andel af elever med indvandrerbaggrund, defineret som over 10 % af eleverne. I forhold til fastholdelse af lærere, skriver forfatterne af TALIS, at beslutningstagere bør se på allokeringen af nye lærere, så de starter deres karriere i skoler med færre sociale udfordringer. De skriver yderligere at:

“An additional advantage of such an approach would be potential effects in fostering equity, as students in challenging schools would be taught by more experienced teachers. Indeed, evidence has shown that students coming from a disadvantaged background benefit the most under effective teachers. This reduces the achievement gap with students from more privileged backgrounds.” (TALIS 2018: 41). Ifølge rapporten er der altså flere grunde til, at man bør overveje, hvor og hvordan nye lærere starter deres karriere.

Self-efficacy

Self-efficacy har fået stor opmærksomhed de seneste år, fordi der kan spores en positiv sammenhæng mellem self-efficacy og brugen af pædagogiske værktøjer og god undervisning, der videre påvirker elevernes motivation og læringsresultater. Derudover hænger self-efficacy positivt sammen med jobtilfredshed og dermed fastholdelse af lærere.

I TALIS måles self-efficacy eller tro på egne evner og formåen ved at spørge lærerne, om de føler sig i stand til at udføre forskellige aspekter ved lærerjobbet. Der måles på fire overordnede indikatorer: 1) klasserumsledelse, 2) undervisning, 3) motivation af elever og 4) brugen af digitale værktøjer i undervisningen. Undersøgelsen viser, at langt de fleste lærere føler sig selv sikre i forhold til klasserumsledelse, hvor over 90 % føler, at de er ”ret gode” til eller ”meget gode” til at tydeliggøre deres forventninger til elevernes opførsel. De fleste føler sig også selv sikre i forhold til undervisning, mens selvtilliden halter mere i forhold til at understøtte elevernes læring gennem digitale værktøjer, hvor lige under 70 % svarer, at de føler sig gode til det (TALIS 2018: 66).

Nye lærere har generelt mindre self-efficacy end mere erfarne lærere. I Danmark er der en signifikant forskel på 5 procentpoint mellem nye lærere og erfarne lærere i deres følelse af at kunne kontrollere forstyrrende adfærd i klassen i henhold til klasserumsledelse. Det skal dog nævnes, at danske lærere generelt mener at have stor self-efficacy i forhold til at håndtere forstyrrende adfærd – tæt på 100 % føler at de kan håndtere dette.

Sammenligner man graden af self-efficacy målt ud fra to parametre afviger svarene fra de danske lærere markant fra lærere fra de øvrige nordiske lande, som det fremgår af nedenstående oversigt:

Indicator	Sort	Denmark	Finland	Iceland	Norway	Sweden
disruptive or noisy (%)	Indicator					
TEACHERS' SELF-EFFICACY AND JOB SATISFACTION						
Teachers who believe they can help their students to think critically (%)	(2018) Download Indicator	92.5	75.4	75.6	64.9	75.9
Teachers who believe they can help their students to value learning (%)	(2018) Download Indicator	96.3	79.4	82.8	51.4	74.0

Denne signifikante forskel på de danske læreres svar sammenlignet med de øvrige nordiske lande vil være interessant at undersøge nærmere.

Professionel udvikling

TALIS-undersøgelsen viser at langt de fleste lærere og skoleledere (tæt på 95 %) har deltaget i en eller anden form for efteruddannelse eller kursus det seneste år. De mest almindelige aktiviteter er kurser og seminarer uden for skolen. 73 % af lærerne i Danmark har deltaget i denne form for professionel udvikling. Selvom kontinuerlige professionelle udviklingsaktiviteter stort set er universelle, så er der stadig nogle områder, som lærere og skoleledere rapporterer manglende færdigheder inden for. I Danmark er det især undervisning af elever med særlige behov, hvor 19 % af lærere rapporterede at de i høj grad har brug for professionel udvikling i undervisning af børn med særlige behov. 33 % af skolelederne svarede, at de ser mangel på lærere med kompetencer i undervisning af elever med særlige behov, som en forhindring i at levere undervisning i høj kvalitet på deres skole. Omkring en tredjedel af de danske lærere underviser i klasser, hvor mindst 10 % af eleverne har særlige behov, hvilket er en smule højere end gennemsnittet i OECD på 27 % (Landenotat, Danmark:4). Lidt under 30 % af de danskere lærere arbejder ligeledes i skoler, hvor over 10 % af eleverne taler et andet sprog end deres modersmål i skolen (side 94). Dette skaber et øget behov for udvikling af lærernes kompetencer i at undervise multikulturelle og flersproglige miljøer. I TALIS ses da også en generel tendens til at deltagelsen i sådanne kompetencegivende forløb netop er stigende (TALIS 2018: 173).

Sammenligner man svarene fra lærere i de nordiske lande i forhold til efterspørgsel på efter- og videreuddannelse på de forskellige områder er der særligt ét område hvor de danske lærere (igen) afviger fra de øvrige nordiske lande. Kun 11,2 % af de danske lærere rapporterer et stort behov for at udvikle deres IKT-færdigheder inden for undervisning. Tallene for de øvrige nordiske lande ligger på mellem 19-22,2 %, som det fremgår af nedenstående oversigt.

Indicator	Sort	Denmark	Finland	Iceland	Norway	Sweden
ICT FOR TEACHING						
Teachers who report a high level of need to develop their ICT skills for teaching (%)	(2018) Download Indicator	11.2	19.0	21.1	22.2	22.2

Hvad ser lærere og skoleledere som de største udfordringer?

Generelt peger skoleledere på tværs af OECD på, at mangel på lærere er den største udfordring i forhold til at levere kvalitetsundervisning. Herefter kommer mangel på lærere med kompetencer til at undervise elever med særlige behov og ”*Shortage or inadequacy of time for instructional leadership*” altså mere generel ledelse (side 109). For lærerne gælder det, at de mener, at der bør bruges flere penge på at reducere klassestørrelsen eller sættes flere lærere af til undervisningen. Dette strider imod, hvad OECD advokerer for i deres undersøgelser, nemlig at ekstra penge til reducere i klassestørrelse giver et mindre afkast end investering i kvaliteten i undervisningen (Schleicher, videopræsentation: 17:38 min.). Derudover mener omkring 65 % af lærerne, at der bør investeres mere i løn til lærerne. Dette er dog ikke tilfældet for Danmark, hvor kun omkring 20 % af lærerne mener, at der skal bruges fleres penge på lærerløn. TALIS-rapporten finder ikke overraskende en positiv sammenhæng mellem løn og procentdel af lærere, der ser løn til lærere som en vigtig prioritet, så lærere i lande med en lav løn peger på dette som en vigtig prioritet. Herudover peger omkring 55 % af lærerne på, at der bør investeres mere i læreres professionelle udvikling, på trods af at deltagelse i sådanne aktiviteter er næsten universel.

Reaktioner fra Education International

TALIS 2018, bind 1 har affødt [nogle reaktioner](#) fra lærerorganisationernes globale sammenslutning Education International (herefter EI), som opridses i det følgende. For det første peger EI på, at motivationen for lærergerningen i forhold til at bidrage til børn og unges udvikling samt aktivt til samfundet lægger godt i tråd med FN’s Verdensmål, og de advarer derfor imod at regeringer forsøger at lave såkaldte ”fast-tracks” til læreruddannelsen, da det kan afføde andre motivationer for at blive lærer. For det andet peger EI på, at TALIS giver anledning til bekymringer på flere områder herunder at der i gennemsnit bruges mindre tid på undervisning og mere på at holde orden i klassen, og at flere lande oplever en aldrende profession. Derudover viser rapporten af flere lærere ikke føler sig klædt på til at bruge IKT-værktøjer i undervisningen, eller undervise multikulturelle og flersprogede elever og elever med særlige behov. Endelig viser TALIS-rapporten også, at nye lærere ikke får den tilstrækkelige oplæring i de tidlige år af deres karriere og at nye lærere som oftest arbejder på de vanskeligste og mest udfordrede skoler. Rapporten belyser, at der er tydelige problemer med introduktionen af nye lærere i skolerne. Politiske beslutningstagere bør derfor sørge for at undervisningstiden og arbejdsmængden nedjusteres for nye lærere, og at de tilbydes ordentlige mentorprogrammer.

EI roser OECD for at give nogle ”*strong policy proposals*” især fremhæves anbefalingen om at sikre lærere forberedelsestid og allokere ressourcer til udsatte skoler, så de kan tiltrække de bedste lærere. Derudover bemærker EI, at OECD har skiftet holdning i forhold til klassestørrelser, hvor de før har vurderet en reducere af elevantal i klasser som en dårlig investering, ser de nu mere positivt på, at lærere underviser mindre hold af elever.

Ifølge EI er TALIS 2018 dog mangelfuld i forhold til lærernes professionelle udvikling. EI ærgrer sig over, at TALIS 2018 ikke nævner noget om lærerevalueringer, som i rapporten fra 2013, der kritiserede brugen af lærerevalueringer i professionel udvikling eller på baggrund af bureaukratiske formål. TALIS 2018 peger på, at skoler bør investere i mere skole-til-skole peer learning, fordi det er billigere og lærere kan designe forløbene. Dette finder EI dog ikke er sandt, da sådanne forløb kræver tid væk skolen, hvilket i sig selv er dyrt. Der nævnes heller ikke barrierer for deltagelse i efteruddannelse f.eks. pasning af børn. Rapporten udelader desuden at nævne, at efteruddannelse og professionel udvikling i mange lande sker i regi af lærerorganisationer og fagforeninger.